Ч. 191 (13.139). Львів, вівторок 30. серпня 1932. Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem... Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 4·00 зол. Чвертьрічне 12·00 „ Піврічно 24·00 „ Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Бємо на трівогу!“

З приводу алярмуючої передовиці „Українського Голосу“.

Кожній редакції трапиться часом, що необізнаний дописувач „надує“ її та „перепачкує“ неправдиві та перекручені інформації, ріжні татарські вісти, а то й ординарні інсинуації, інвективи та наклепи на особи, організації і тривожить необізнаний зі справами загал, — а опісля приходиться виясняти, спростовувати...

Найновіша редакція „Українського Голосу“ нераз містила того роду непровірені дописи і це вдалося на карб недостачі редакційної орієнтації і життевого досвіду молодих редакторів. Та в останньому числі „Українського Голосу“ з 21. серпня 1932 находимо вступну статтю п. з. „Бємо на трівогу!“, якої вістря звернене проти „Рідної Школи“. Автор оперує крикливими словами, кричатими фразами, наводить низку імен з їхніми прогріхами і без них, говорить чимало про дітей „отечества чужого“, про „яничар, що впадають в обійми чужих“ і т. п. Словом: національна Содома і Гомора!

Зпоміж низки імен, які пятнує стаття як шкідників української справи мають відношення до „Рідної Школи“ тільки пп. Микитей, Кужіль, Петриця, Угрин-Безгрішний та б. директор яворівської гімназії „Р. Ш.“ Годованець. Інші як пп. Байй, Степків. Клапоущак та оо. Залеський і Дерович не мають до шкіл „Рідної Школи“ ніякого відношення.

Пригляньмося, що є на річи. Зачнім від б. дир. Годованця, якого справа саме завдяки „Українському Голосові“ набрала великого розголосу не тільки тут, але й в Америці і спричинила „Рідній Школі“ чимало моральної і матеріяльної шкоди. Чи треба було того шуму? Він тільки опізнив полагодження справи по думці Управи Президії. Та нині п. Годованець вже поза рідно-шкільними мурами. Значить — Головна Управа „Р. Ш.“ поступила так, як було потрібно. Пощо знов непотрібно накидуватися за те на „Рідну Школу“?!

Закиди, піднесені представником українського студентства проти проф. Микитея на цьогорічному Загальному Зїзді „Рідної Школи“ відпер з місця голова станової організації рідношкільних професорів середніх шкіл проф. Коструба. Незалежно від того проф. Микитей зажадав мирового суду. Справою заінтересувалася й Головна Управа „Рідної Школи“. Чи перед остаточним виясненням і вирішенням цієї справи в якійнебудь формі треба підносити її знову на сторінках преси??

Щож до дир. Кужіля в Тернополі, то справа малася так: На рідношкільну молодь нападали польські учні на вулицях і в поїздах за те, що вона носила тарасівки. Коли інтервенції дир. Кужіля в тій справі у директора польської гімназії не мали ніякого успіху, тоді дир. Кужіль радив учням „для святого спокою“ не носити остентаційно тарасівок, щоби не наражуватися на неприємности. І тільки всього! Чи за це треба робити закид національного шкідництва громадянинові, що за солідну фахову й громадянську працю двічі побував і в тюрмі?

Рівнож закид зроблений проф. Петриці, що він, мовляв, каже рідношкільній гімназійній молоді співати „Боже буди покровитель“ у змодернізованій формі — є нестійний. Українська молодь того не співала й не співає і ніхто її до такого співу не заставляє.

Щож до проф. Угрина-Безгрішного, то прямо не збагнути, чому саме він, старий січовий стрілець попав на лісту національних шкідників.

Це конкретне про рідношкільних педагогів*). Чи є тут причина роздирати ризи і бити на трівогу? Яка користь з цього? „Не сіємо зневіри, розпачу“ пише після того Д. О., але так ставити справу — це рівнозначне з підриванням основ „Рідної Школи“.

Навпаки — треба ствердити, що „Рідна Школа“ високо держить український національний прапор, а рідношкільні учителі і діячі з самопосвятою, часто у голоді й холоді з пожертвуванням віддають найкращі свої сили і весь свій багатий педагогічний досвід доцільному навчанню й вихованню рідношкільної молоді. Тай висліди є очевидні. У всіх рідношкільних середніх школах матуральні висліди без порівнання кращі, ніж у державних, а нерідко бувають випадки, що припущені до матури здають матуру буквально всі учениці (як напр. в гімназії „Р. Ш.“ у Львові — 22 учениць, хоча вона й не має права прилюдности).

У тій статті позитивною є хіба тільки обіцянка, що студентство рішилося піти на рідношкільний фронт. Коби тільки не остало це гарною фразою! Коби за тим дійсно пішли реальні діла! А при спільній праці все можна найти спільну мову.

Іван Герасимович.

*) Щодо інших педагогів, то слід ствердити, що ані дир. Байй, ані проф. Степків не бороновували святкувати свята Шевченка. Навпаки, величаве свято молоді української філіяльної гімназії відбулося в салі Рещенцової Бесіди, а крім того в кожній класі гімназії.

Листи з Фляндрії.

(Від нашого кореспондента).

І. „Саксонський“ складник анґльосаксонського типу. — Мова народня (фляманська) і літературна (голяндська).

Міддселькерке, серпень 1932.

Чого варті т. зв. „враження“ від країни й людности, призбирані тільки мимохіть і мимоходом та й з короткої лише, кільканацятиденної присутности в країні? Очевидна річ, вони варті якраз стільки, скільки вони — можуть бути варті, тобто дуже мало. Дуже мало особливо тоді, коли ви пробуєте їх кинути на папір, сплести їх бодай сяк-так, аби вийшов із них допис — приблизно на людей похожий. Повторювати те, з числами й датами, що вичитали з котрого-небудь Бедекера, вам стидно. Хочете обмежитися на те, що ви своїми очима побачили, своїми вухами почули й у свому черепі перетравили. Що вчора ввечері ви, думаючи про свій часопис, міркували собі, що матеріялу цього вже стане на допис, та нині вранці — розчарувалися. Кидаєте на шматок паперу (щоб, мовляв, чогось не забути) відорвані слова тай бачите, що все те — і скількістю вбоге, і якістю бліде, сіре й беззвучне — „все те“, тобто ці бідні словесні знаки, німі й чудовижною лінією чорнилом на папері виведені, що мають вам — і читачам — заступити дійсність, яка незлічимими подробицями барв і звуків, форм, краєвиду й архітектури тай обрисів облич, і підглянених і пережитих сцен, наче безконечною лентою кінематографічної виставки, виповнюють ваше існування в цьому невеличкому приморському місточку бельгійської Фляндрії. Гей, як це віддати, як це передати — цю мерехтячу, бючу живчиками дійсність? Ще й з питомим їй запахом? З тими тисячами всіляких, ріжноманітних деталів, рисів, фактів, дрібних помічень, які складаються в мізку вашому в своєрідний і виключний образ країни, з її природою, людністю, з питомою їй вдачею; все те нібито розумієте, і в кожному разі відчуваєте, одначе лише так довго, поки не беретеся перекладати ці елементи вражінь і інтуїції на ваш мовний матеріял, на слова й речення? Як при цьому процесі не згадати Франкового жалю на корінну невистарчальність, безнадійне безсилля людського „слова“, що „мов стріла з розломаного лука“ падає по дорозі замісць влучити в суть предмету? Тобто: замісць дати рівновартний, адекватний вираз дійсности? Пєр Льоті робив таке часто, трохи не ціле своє життя, і — бувало — воно йому вдавалося — почасти. Але то був Льоті: „ах, коби я ґенієм був!“ — заломив руки найбільший письменник галицької землі — на самому вершку своєї творчости, в самому розцвіті своїх сил. Тай то був Франко... Ну, годі! І доволі!

*

Перше враження від тутешньої фляманської людности: її схобість з англійською людністю. Ціла низка фізичних типів, повсюдних в Анґлії, стріла вас на вулиці й тут, особливо типів чоловічих—жіночих менше. Це знайомі ваші з Льондону й пристаней: середнього росту, ясноволосі (не за ясні), синьоокі, з ясними обличчями, часто ще й, наче зрілі бресквн, рожево-червоно підпалюваними. Обличча типічних туземців Анґлії — англійських туземців так званого „саксонського“ типу й породи саксонської, а не шкотської, ірляндської чи валійської — кельтійського типу, ані також не того стрункого, стрійного, геройського типу, який ми звикли називати скандинавським і який привезли були до Анґлії норманські завойовники. Отже пригадуєте собі, що ви тут у батьківщині саме тих „саксів“ чи саксонців (не змішувати з саксонцями зпід Липська і Дрездену!), котрі ще в старині розселились були поздовж цілого побережа нинішньої Бельґії, Голяндії, гамбурської Німеччини, західної Данії, і котрі десь у початках середновічча спроволя скольонізували східню і південно-східню Анґлію, випираючи відти колишні кельтійські племена, знані Цезарови і його римським наступникам. Це ті самі „сакси“, котрі зі своїми близькими побратимами данцями зорганізували в Анґлії були згодом те „данське“ царство, якому поклали кінець (під Гейстінґсом) нормандські завойовники — останні з численних завойовників Анґлії. Про саксів тих ви читали колись „по книжках“; ви призви-

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 22. 8. 1932. Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty № 183. czasopisma „Diło“ z daty Lwów, dnia 19. sierpnia 1932 r. do sygn: VI. Pr. 556/32. na posiedzeniu niejawnem w dniu 22. 8. 1932. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: a) uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 18. 8. 1932. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma „Diło“ № 183. z daty Lwów, dnia 19. sierpnia 1932. zawierające go: 1) w artykule pt. „Holodiwka politycznych“ w całości z tytułem, — znamiona występku z § 300. uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493. pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. 12. 1862. Dzpp. № 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. b) uchylić konfiskatę art. pt. „Borodba“ od słów „zawzia tyj“ do słów „Swita“. Uzasadnienie: ad a) Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu przekręconemi i fałszywemi wiadomościami o stosowaniu regulaminu więziennego w Przemyślu, poniżyć zarządzenia władz sądowych, więziennych i prokuratorskich w zakresie ich działania. Według §§ 487, 479, 493, pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. ad b) w uchylonym ustępie nie dopatrzył się Sąd znamion czynu karygodnego. Przewodniczący: W. Medyński wr. Protokolant: Bruch wr. Za zgodność: Linanowicz, starszy sekretarz.

чвілись до них в Англії, де вони „становлять" робітничу й міщанську (не вельможну, бо ця — норманська) масу. Тут, у приморській Фляндрії, вони споконвічні (принаймні від мандрівок народів) туземці.

І мова їх — коли прислухуєтесь її звукам і придивляєтесь її письменам — багато дечим нагадує вам англійську. Нічого й дивного, пригадуєте собі, що нераз, було, про це читали: цеж саме той мовний елемент, германський, який лежить в основі англійської мови. Річ зайва й додавати, бо всякому воно відоме, що латинський складник теперішньої англійської мови (слабший від германського, та таки дуже сильний) походить від норманів, котрі свого часу були здобули й заселили недалеку відти французьку приморську провінцію, котрі прийняли там французьку мову тай котрі згодом наїхали й Англію, насадили там свою норманську пануючу клясу, аристократію, і привезли туди свою (вже) французьку мову, яка згодом злилася з саксонською мовою підбитої людности — в мову англійську.

•

Та ще більше ніж англійську нагадує вам тутешня мова німецьку. Лінґвісти вам скажуть, що це просто долішно-німецьке наріччя — з групи тих долішньо-німецьких наріч, якими говорить німецька людність побережа Північного Моря (Гамбурґ!) і ціла Голяндія. В Голяндії говори ці одержали свою літературну форму — в голяндській мові; в німецькій приморщині вони залишилися говорами нелітературними (німецька письменська мова побудована, як відомо, на групі горішньо-німецьких наріч), а бельгійська Фляндрія після деяких вагань (витворити ще одну літературну мову долішньо-німецького типу, мову флямандську? чи прийняти готову вже літературну мову, голяндську?) остаточно рішилася стати на голяндській мові. Правда, ще недавно називано цю мову „флямандською" — особливо в урядових бельгійських грамотах: щоб як мога найдовше затьмити факт мовної єдности флямандсько-голяндської, — та в останніх роках бельгійське законодавство залишило цю „штуку" тай вже просто говорить про „неерляндську" („нідерляндську") мову тутешніх флямандців.

Тільки мимоходом слід тут зазначити, що по французькому боці кордону є теж кількасот тисяч флямандської людности (головні міста: Ліль і доволі значна пристань Дюнкерка). Ніяких прав у публичному життю флямандська мова у Франції не має (як зрештою всі інші інородні мови у Франції, за єдиним і то не дуже значним, виїмком німецької в Альзації й Льотаринґії). Тамошня флямандська людність вже, завдяки школі, сильно офранцужена, переважно вже двомовна. Про якийсь рух до національно-культурної віднови флямандщини у Франції дуже мало чувати — без порівнання менше ніж напр. про рух бретонський, про який в свою чергу не можна говорити наче про якийсь могучий, масовий здвиг: не перечить цьому фактови навіть свіжий, голосний замах на памятник французько-бретонського обєднання в Ренні — голосний та, покищо бодай, доволі таємничий.

В. П.

ПЕРЕД НОВИМ ШКІЛЬНИМ РОКОМ.

Жіноча фахова школа кооперативи „Труд" у Львові.

З огляду на практичність фахових шкіл та вигляди на скорше здобуття самостійної праці до фахових шкіл іде тепер загал жіночої молоді по скінченні вселюдних шкіл.

Найбільш поширеним типом жіночих фахових шкіл є школи кравецькі, покінчення яких дає все змогу заробітку, без більших вкладів на зорґанізування самостійного підприємства.

Таку саме фахову школу з відділом кравецтва і білизнярства зорґанізувала кооператива „Труд" у Львові, змінюючи в цей спосіб основно спосіб навчання кравецтва, якого вчили від ряду літ у робітнях кооперативи способом термінування. Фахові школи тим ліпші від практичного навчання у майстра, що дають крім практичного також основне теоретичне знання. дотичного фаху, а крім того через навчання загальнообразуючих предметів значно поширюють освіту учениць.

Трилітня школа кооп. „Труд" має на основі дозволу кураторії Л. Ш. О. всі права державних шкіл того типу. А саме: по покінченні трилітньої школи і кінцевім іспиті абсольвентки школи можуть приступити до челядничого іспиту, після зложення якого мають право на самостійну працю у своєму фаху.

Саме в цьому шкільному році (1931-32) перші абсольвентки школи „Труду" були допущені до челядничого іспиту в державній середній жін. школі фаховій при вул. Зеленій, де здавали рівночасно абсольвентки інших фахових приватних шкіл українських та польських (фахова СС. Василіянок, школа св. Тереси й ін.). Абсольвентки школи „Труду" відповіли цілком здоволяючо всім вимогам іспитової комісії.

Для школи „Труду", як для школи кравецької, немалу вагу має те, що вона находиться у Львові, головному нашому місті. Більша можливість у доборі фахових сил до навчання кравецтва, практика у шкільних варстатах і робітнях, вкінці само життя у великому місті з його крамничними виставами модного одіння і т. д. дають змогу ученицям цієї школи всестороннійше опанувати кравецьке ремесло, ніж ученицям з чужих шкіл наших провінціональних міст. А до тих провінціональних шкіл посилає своїх дітей багато українських батьків, хоча школи ті не ліпші щодо організації фахового навчання, не дешевші і зправила чужі. Щож до науки загально-образуючих предметів, то в школі „Труду" учать кваліфіковані учительки середніх шкіл, які дбають про освіту та виховання учениць на ідейних і свідомих громадянок.

Наука у школі, як і у всіх приватних школах, платна, дітям державних службовиків прислуговує право звороту шкільних оплат. Для декількох здібних учениць кооператива „Труд" давала стипендійну допомогу на оплату школи. На жаль, далеко менше фондів на цю ціль, як здібних дівчат, що не мають засобів на оплату науки.

Школою цією, як одною з ділянок культурної праці українського жіноцтва, згуртованого в кооперативній організації, повинен зацікавитися в першу чергу загал українського жіноцтва та подбати про її матеріяльнве забезпечення. Адже фахові школи мають виховувати свідому й освічену та фахово вишколену середню верству наших міст!

А забезпечити школі кооп. „Труд" нормальний розвиток і біднішим дітям безплатну науку можна легко навіть у теперішніх тяжких часах, без спеціяльних жертв і складок на ту ціль вступаючи в члени кооперативи та віддаючи кравецьку й білизнярську роботу до робітень „Труду". Постійні значні вклади на культурно-освітні цілі могтиме робити кооператива тоді, як загал українського жіноцтва без питомого у нас упередження до всього свого, звернеться до робітень кооп. „Труд".

Слідкувати пильно за тим, щоб у кооперативній робітні діставати рівно добру роботу за таку саму ціну, як у чужій — але і сповнювати на ділі клич „Свій до свого" і звертатися до своєї кооперативної робітні, не пересуджуючи згори безпідставно, що там дорожче.

Українське жіноцтво, в якого руках спочиває справа закупна одіння для себе і своїх родин, повинно допомогти здібним, беззасібним дівчатам добути фахову освіту, десяткам фахових робітниць допомогти створити варстат пра-

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 30. СЕРПНЯ 1932.

ІВ. НІМЧУК 3)

ЗА СЯНОМ.

З ПОЇЗДКИ ПО ЛЕЖАЙСЬКОМУ ДЕКАНАТІ.

IV.

Отсе був би перегляд усіх греко-кат. парохій враз із приналежними до них місцевостями в лежайському деканаті. З того перегляду, як і з порівнання відповідних даних про поодинокі місцевости, що їх подає польський перепис населення з 1921 р. (див.: Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej. TomXIV. Województwo Lwowskie, Warszawa, 1923), виходить, що — поминувши краківську парохію — в лежайському деканаті, себто в чотирьох поданих вище повітах, маємо ще нині 64 місцевости (на всіх 248), в яких живе більша чи менша скількість греко-кат. населення (від 10 душ в гору). Таких місцевостей було давніше значно більше, про що говорять промовисто не тільки виказн в Шематизмах Перемиської Епархії з давніших, передвоєнних літ і статистичні дані австрійських переписів, але й дуже численні українські назви тамошніх місцевостей, а також родів, які нині вже зовсім спольщені і навіть обурювались би, якби їм так пригадати їх українське походження. Таксамо збереглись до-нині в деяких чисто польських місцевостях, де вже нема й сліду українців, українські памятки, які вказують недвозначно на те, що в тих містевостях жило колись українське населення. (Прим. на запрестольній стіні у костелі в селі Манастирі — по польськи: Manasterz — переворського повіту, де колись був монастир оо. Василіян, таксамо, як і у Ряшеві, висить старезний трираменний хрест, памятка з колишньої церкви в тій місцевости.)

Зрештою на території нинішнього лежайського деканату, як на це вказують цілком певні джерела, було давніше значно більше греко-кат. парохій, які в міру зменшування українського елементу касували, а їх вірних прилучували до парохій сусідніх. Так було, як ми вже відмітили при дотичних місцевостях, з Гадлями Шклярськими (пов. Ряшів), з Білою (пов. Ряшів), таксамо було з місточком Каньчуґою (пов. Переворськ), з селом Ожанною (пов. Ланьцут) і зі згаданим селом Манастирем. Усі ті (і мабуть ще інші) місцевости були колись самостійними греко-кат. парохіями, а нині в них або нема зовсім греко-кат. населення, як у Манастирі, або його вже дуже мало, як у Гадлях і Каньчузі. В Білій є ще, як виказує Шематизм, більшість гр.-кат. населення (885— проти 700 латинників), яке, забувши вже рідну мову, зберегло тільки свою прадідну віру мабуть тому, що спільна для нього парохія і церква в Залісю віддалена всього на 3 км. Одиноке з тих місцевостей село Ожанна зберегло вповні свій український характер, а це тому, що воно було окремою парохією аж до недавніх часів.

Місцевостей з українською більшістю в лежайському деканаті вже небагато. Це передовсім, як виходить з Шематизму Перемиської Епархії за 1932 рік, Дубно і Тарнавка, а дальше Ожанна, Жухів, Біла, Борки, Шиперки, Бібрка, Кречовичі і Розбор. Польський офіціяльний перепис населення з 1921 року виказує, що греко-католики мають більшість тільки в чотирьох громадах, а саме: Дубні, Тарнавці, Ожанні і Жухові; в дальших шістьох переважають римо-католики. У всіх інших українці (греко-кат.) вже в безсумнівній меншости, переважно в дрібній, або майже й непомітній.

Українську розговірну мову зберегло вже небагато наших людей. З 16 місцевостей, в яких істнують церкви, у 8 гр.-кат. населення вживає вже виключно польської мови і в тій мові виголошують наші священики церковні проповіди та всякі інші науки. Дивно воно виглядає, як ви, приїхавши зі сходу, почуєте таку, інколи й українським патріотизмом закрашену проповідь у церкві в польській мові, або побачите похорони, що їх веде греко-кат. священик, а вірні співають по дорозі польські похоронні пісні, перенятї живцем від латинників... Місцевости, в яких українські священики проповідують своїм вірним по польськи, такі: Залісє-Біла, Кречовичі, Каньчуґа, Гадлі Шклярські, Міротин, Ґженска, Дубрівка і Шиперки. Деякі священики, як ось парох Тарнавки, проповідують у двох мовах: у себе дома по українськи, а в дочерній Гадлях Шклярських — по польськи.

Що більше! Гр.-кат. вірні у вичислених вище місцевостях дуже часто забули вже навіть по свому молитися, а нерідко буває, що й хрестяться не тричі, але один раз, і то з польська. Ціла ріжниця між ними й латинниками лежить у тому, що вони святкують свята по юліянському календарю і при зустрічах уживають (теж не все!) поздоровлення: „Слава Ісусу Христу", а не: „Нех бендзе похвальони". Наше молодше покоління в таким місцевостях або дуже слабо почувається до звязку із своєю церквою і рідним народом, або — коли наш священик пильнує школи і церкви — вчиться принайменше своєї молитви (очевидно — з молитвенників, друкованих латинкою).

Вже з поданого вище бачимо, що населення в тих місцевостях зберегло вірність своїй церкві тільки завдяки свому консерватизмові; свою рідну мову воно забуло вже давно, хоч у деяких з тих сіл старі люди ще вміють по українськи говорити, або принайменше памятають, що так в їх молодости говорили їх батьки і діди. Та проте всі ті вірні греко-кат. обряду почувають глибоко і твердо свою приналежність до українського народу, а ту приналежність ідентифікують вони з приналежністю до греко-кат. віроісповідання, яке вони люблять і яким дорожать понад усе. Тому говорити в таких селах про такі реформи, як прим. про реформу юліянського календаря в напрямі зрівнання його з григоріянським — просто таки небезпечно. Бо тому населенню, яке здавен-давна тільки й тим ріжниться від поляків (римо-католиків), що святкує окремі від них свята, ви ніяк не вияснитє, що ця реформа може принести нам користь; воно свято переконане, що така реформа принеслаб нам заглалу, бо тоді той одинокий мур, що ділить те населення від латинників-поляків, був би знесений...

(Продовження буде)

ні, а для себе і своїх родин зорганізувати добре й дешеве постачання одіння в кооперативних робітнях.

До школи „Труду" можуть вписуватися дівчата, що покінчили 6—7 кл. вселюдної школи (за вступним іспитом приймається з 5-ою кл.) у віці 14—18 літ, одначе до школи приходить багато учениць з покінченою учительською семинарією, або кількома клясами гімназії. В справі принятття на І., ІІ. і ІІІ. рік кравецького відділу дає інформації і приймає вписи управа школи Львів, Ринок ч. 39.

Англія годиться на озброєння Німеччини.

Гуґенберґівська преса повідомляє з Льондону, що досліди англійських правних знавців у справі військової рівноправности Німеччини були корисні для Німеччини. Початкові застереження англійських чинників супроти німецьких домагань уступили місце поглядові, що військова рівноправність Німеччини не вплине, як побоювалися, некорисно на міжнародне положення. Льондонські кола сподіються, що Німеччина пристосується до умовин, які пропонували на розброївній конференції.

—o—

Соймова комісія в справі бойтенського присуду.

Голова слідчої комісії пруського сойму гітлерівець Крайзлер повідомив пруське м-ство справедливости, що скликав сойм. комісію на 3. і 4. вересня до Бойтену, щоби перевела слідство в справі гітлерівців засуджених на смерть. Зажадав для комісії актів справи та щоби віддали судсалю на переслухання обвинувачених. М-ство справедливости відкинуло Крайзлерове домагання, бо воно нарушує незалежність німецького судівництва

Кольонізаційна сила еміґрації.

(Кореспонденція зі Злучених Держав Північної Америки.)

Ню-Йорк, 7. серпня 1932.

Коли читаєте, що канадійська українська еміґрація заняла величезні степові пустарі на Заході і перемінила їх у новітнє Поділля, позолочене пшеницею і посріблене житом, то ви мимоволі відчуваєте подив для роботящости свого народу. Така, напр. околиця Ґімлі недалеко Вінніпеґу — це мочаристо-каменистий ґрунт і хіба лише українська впертість могла перемінити ці пустарі в цивілізований край. Чужинці, що зпочатку з погордою дивилися на „Ґалішенів", тепер не мають слів похвали для запопадливости й хліброробського хисту українців.

Бразилійські праліси впали під ударом сокири бідного, заголюканого вигнанця галицької землі і там українці стали піонірами цивілізації. Місцеве пануюче портуґальсько-бразилійське населення будує доми, справляє поле на українських взірцях.

Інша роля припала українській еміґрації у Злучених Державах. Той прикований до землі в рідному краю чорнороб перемінився в кротамайкера в Пенсильванійських горах. У найглибші закопи вуглевих покладів зарився збідований чоловік і звідтам виносив на верх чорне золото, що опісля перемінило його в засібного майнера-майстра. Найважніші осередки вуглярського копальництва створені мускулами українського іміґранта. Посередньо, американський промисл розвинений працею українського робітника. Без вугля не було що думати про створення промислу.

Але й інші галузі промислу розвинулися при допомозі українського робітника. Бо найтяжчу роботу дають американці чужинцям, а лекшу забирають собі. А всеж ті осяги не йдуть на рахунок української еміґрації, бо це не самостійна робота, а робота платна власниками підприємств. І тому власне українці не становлять творчої сили у Злучених Державах.

Бували спроби поселити українців разом у дільницях міста. Що правда, українці природно йшли там, де було для них відповідне окруження: біда, невибагливість і свобода мешкати без вищих вимог. Тому по менших містах живуть українці разом. Але, коли прийшлося купувати доми і починати якесь вище життя, то вже не вдавалося поселити наших земляків разом. Щось неначе би відштовхувало одного від другого: Українець хоче мати свою хату там, де нема інших українців. Він не хоче мати контролі „своїх" над собою. Хоче мати повну свободу, а „свій" якось його вяже.

Були спроби творити навіть цілі українські оселі, одну з назвою „Нова Україна", недалеко Ню Йорку. Назви вулиць чисто українські. Недалеко до осередків праці. Купило будівляні парцелі кільканацять українців і на тім скінчилося. Не було кому будувати домів. — Очевидно, є різні заміти: в сторону засібности ініціятора, уміlости проводження діла, положення ґрунта і т. п. Та зпоміж усього виходить на верх одно: брак довіря у свої власні сили. Обіцювали нашим людям, що то вони самі все робитимуть для себе, збудують з часом підприємства, банки, школи, будуть мати свого війта... все те пусті звуки. Там, де зачинає будувати оселю старий, незнаний американець, все одно, чи він жид, чи скандинавець, чи айриш, — українець скорше купить землю і збудує хату, ніж у своїй власній оселі. Він знає, що фабрики чи підприємства українець там тепер не збудує. А як так, то чого він має там осідати? — Його головна ціль дістати тепер добре платну роботу, а за роботу дістати гроші. Це для нього щось реальне і він те знає. Але зачинати щось самостійного і „непевного" — на це український робітник не пуститься.

Підписаний прийшов після цієї першої невдалої спроби до висновку, що українець в Америці не спосібний творити промислово-міської оселі.

Незабаром трапилася нагода перевести основну аґітацію за скольонізуванням останього стейту, який ще може хтось скольонізувати, себто стейт Аризону. Там винайшли спосіб оживити пустиню і перемінити її в рай. Треба поселити 10.000 родин і за кілька літ можна думати про захоплення в руки влади у стейті, значить мати свого ґовернора, федеральних сенаторів, конґресових послів, представників до леґіслятиви і загалом усе, що на підставі голосування більшости горожан можна здобути. Словом: там можна було здобути **територію** для українського населення. Хоч це виглядає на фантазію, то більшою фантазією була мрія мормонів у половині мин. століття зігнати кілька тисяч людей за недоступні скелисті гори на Заході і там створити імперію. Вони їхали возами, гинули по дорозі, а своє осягнули. Оглянути тепер лише їх святині, то мимоволі схиляється чоло перед творчою силою мормонів і їх невгнутим провідником, Брайґамом Йонґом.

Коли підписаний винайшов відповідних людей, що хотіли весь плян кольонізації сфінансувати і перевів основну аґітацію під кличем „На завоювання та труди", то на безплатну поїздку для огляненя земель зголосився лиш один українець крім ініціятора...

Виявилося, що „египетське мясо" вже занадто засмакувало нашим людям по великих американських містах; що міські хідники, підземні й надземні залізниці, правильна тижнева платня за правильну, хоч тяжку працю, міські вигоди загалом, привязали українського еміґранта до чогось „певного", хоч і не свого, і відібрали йому розмах, з яким він виїхав з рідної землі на мандрівку життя. Те, що він мимоволі став іншого роду невільником, а все таки невільником, бо не самостійним, він не відчуває. До великої, творчої, самостійної праці навіть на такім варстаті, в якім він є майстром, бо на ріллі, йому вже не хочеться братн.

І мимоволі досада бере ініціяторів великих плянів і якесь неясне бажання, щоби серед нашої еміґрації в Америці знайшовся свій чоловік, щоби „скував і заприсяг на вірність" цю нашу інертну громаду і приневолив її створити для неї саме те, що вона зробила би під примусом, заманена чужими до Канади та Бразилії.

Однак зовсім свідомо треба сказати таке: З цієї еміґрації, що поселилася тепер у Злучених Державах, не можна вже більше зробити нічого, ніж те, чим вона є. З їх дітей ще щось можна зробити, але треба звиших спроб і експериментів. А чи скоро прийде яка друга еміґрація, з такою силою і в такій скількости, щоби могла в Америці здобути територію і на тій території творити українсько-американське життя, про це вільно щонайменше сумніватися. Теперішні іміґраційні обмеження, припоровлені до вимог економічної кризи, виключають навіть надію на нову іміґрацію з нашої Батьківщини.

Однак вільно помилитися сьогоднішньому чоловікови про можливости в прийдешній добі.

Д-р Семен Демидчук.

—o—

Ювилей сільської читальні.

30-ліття читальні „Просвіти" у Волощині, пов. Підгайці. — Як випало свято. — Висліди праці читальні в громаді.

Дня 21-го серпня ц. р. відбулося у Волощині, пов. Підгайці, ювилейне свято читальні „Просвіти" з нагоди 30-ліття її іствування і праці. Ціле село прибрало святочний вигляд: побудовано дві тріюмфальні брами з написом: „Витайте, просвітяни!", а кожна брама господарів прикрашена була нац. прапорцями.

Вже в ранніх годинах до села спішили ряди громадян з дооколичних громад з таблицями і вінками, які зложено відтак на могилах померших членів-основників читальні. Свято попередила торжественна Служба Божа, яку відправив о. декан Бартків в асисті 8 священиків. Відтак пішла процесія на цвинтар, де по панахиді виголосив гарну проповідь о. Чопяк, після чого всі зібрані в рівних рядах перейшли попри читальню на великий майдан, де відбулася святочна академія. Учасників було в поході понад 4 тисячі.

Академію відкрив голова читальні (селянин). Потім виголошено цілу низку промов і привітів, переплітаних виступами хоровими й оркестри. Від Головного Товариства виголосив довшу промову п. Петрик, в якій представив зібраним вагу освітніх змагань, вплітаючи в неї історію місцевої читальні та її досягнення. Парляментарну Репрезентацію заступав посол Яворський, який рівнож зложив привіт від Репрезентації та всього підгаєцького повіту. А далі говорили представники читалень. Приємною несподіванкою був виступ маленьких діточок з діточого садку в Завалові. Виконали вони під такт пісень кілька гарних ритмічних вправ вінками і прапорчиками. А вже найкращою їх точкою були деклямації, виголошені на переміну хлопчиками й дівчатками. Неодному станули в очах сльози радости.

Члени-основники, що залишилися при життї (є їх ще 5), оглядали висліди своїх трудів на освітній ниві. А їх видно на кожному кроці в громаді. Національна свідомість, виробленість, дисципліна в громадянському життї. Чимало видало з себе село інтеліґентів ріжних станів. А всі вони в їх теперішніх осідках добрими громадянськими робітниками. І тепер, хоч які тяжкі часи, місцеві люди посилають своїх дітей до шкіл.

Гарні висліди трицятьлітньої освітньої праці в громаді видно теж у набутих матеріяльних цінностях. Громада має власні водопроводи, а на подвірю кожного господаря водотяг. Використали вони джерела на поблизьких узгірях. Побудували там два великі цементові збірники (кожний з них 107 кубічних метрів обему) і з них спроваджено воду до села. Коло церкви побудовано водограй у виді статуї Матери Божої, що держить у правій руці збанок, з котрого виливає безнастанно вода. З сіткою водопроводів получено лазню, яка задоволить навіть вибагливу людину. Пять кабін з тушом (зимний і горячий), одна кабіна з ванною і шість шаф у передній кімнаті, де ті, що купаються, можуть ховати своє убрання. Декотрі господарі побудували у себе дома маленькі лазнички. Тепер вся увага звернена в цьому напрямку, щоби найдалі до двох років завести в громаді електричне освітлення. Свідчить це все про сильну збірну волю свідомого селянства та інтенсивну його працю. Керму всіх змагань у громаді держить начальник громади п. Осадца, який найшов признання не тільки у своїх, але також і в чужих.

Чиж не заслужений ювилей освітніх змагань у громаді? Треба тільки жалувати, що про цю громаду так мало знає наше громадянство. А варто заглянути до Волощини, аби неодного навчитися від нашого селянина!

—o—

По широкому світі.

— В Барцельоні арештували б. архикнязя Кароля Габсбурґа-Бурбона під замітом співучасти в останньому монархістичному заговорі в Еспанії.

— На основі повідомлень з Пекіну китайські повстанці заняли місто Таонан і загрожують Муклденові.

Наші посли на Поліссі.

Довідуємося, що минулого тижня виїздили на Полісся з доручення Української Парляментарної Репрезентації в інформаційних цілях посли Кохан і Чукур, а крім того посли Загайкевич і Пеленський. Зі своїх поїздок зложили вони звіт, з якого видно, що тамошне населення найшлося в дуже важких відносинах.

Пілсудський головою уряду?

У звязку з чутками про зміни в польському уряді з Варшави повідомляють, що це станеться не скорше як із кінцем вересня та що керму уряду візьме в свої руки Пілсудський. Пристор у новому кабінеті одержав би теку мін-ства вн. справ.

27. серпня Пілсудський вернувся до Варшави, а в понеділок починає урядування.

Берестейська справа в осені.

З Варшави повідомляють, що берестейську справу розглядатимуть щойно на осінній сесії варшавського апеляційного суду.

Гітлерівсько-центрові переговори.

БЕРЛІН. 28. VIII. ПАТ. В політичних колах кружила вчора поголоска, що в переговорах між центром і націонал-соціялістами в справ коаліції зайшла нагла поправа. Центрум домагається двох тек: фінансів і праці, висуваючи як своїх кандидатів Брінінґа і Штеґервальда. У звязку з тим представник центрум має виїхати до Нойдек щоби предложити президентові Гінденбурґові відповідні проекти реконструкції кабінету. Канцлера Папена в дорозі до Нойдек будуть супроводити міністри Шляйхер і Гайль.

Їстимуть „по указу".

МОСКВА, 28. 8. ПАТ. У звязку із щораз більшими надужиттями загострили контролю над торговлею кооператив. У магазинах зорганізували постійні обсерваційні постерунки. Крім того летючі бригади переводитимуть т. зв. контрольні закупна, зявляючися в крамницях у характері звич. покупців. У харчівнях і чайнях зарядили впускати та випускати робітників тих установ спец. переходами, причому заборонили виносити якібудь клунки.

Америка обурена політикою Японії.

ПАРИЖ. 27. VIII. ПАТ. з Вашинґтону повідомляють, що розвій випадків на Далекому Сході викликує велике занепокоєння. Висилка нових японських відділів до Шангаю і визнання Японією нової манджурської держави викликало обурення в Злучених Державах і треба рахуватися з небезпечними ускладненнями. Американський уряд менше ніж колинебудь був би схильний визнати ситуацію, що повстала наслідком нарушення пакту Кельоґа. В Америці дожидають нетерпеливо рапорту комісії Ляйтона. Взагалі переважає думка, що Японія стає перед ділемою, або приняти арбітраж у справі Манджурії або виступити зі Союзу Народів.

ОСТОРОГА ПЕРЕД ВИЗНАННЯМ МАНДЖУРІЇ ЯПОНІЄЮ.

ПАРИЖ. 27. VII. ПАТ. Інтерпеляція, внесена вчора в японському парляменті послом Морі, викликала велике зацікавлення. Морі спитав, чи японський уряд подумав над тим, що визнаючи нову манджурську державу, викличе конфлікт з Китаєм і іншими державами. Визнання манджурської держави було би рівнозначне з новим політичним напрямом під гаслом „поворот до Азії" та зірванням з політикою, що рахувалася з західними державами. Вкінці Морі спитав, чи японський уряд готов ставити чоло кризі, яка могла би наступити після того, як Японія визнасть Манджурію.

ГОРКОГО НЕ ВПУСТИЛИ ДО ГОЛЯНДІЇ.

Максим Горкий, як відомо вибрався був на противоєнний конгрес в Амстердамі. Він задержався в Берліні й там перебуде до кінця конгресу, бо голяндська влада не згодилася на віїзд більшовицької делеґації до Голяндії. Не впустили до Голяндії навіть і Горкого, хоч інтервеніювала організація голяндських письменників і журналістів. Зрештою стан здоровля Горкого такий поганий, що подорожувати приходиться йому дуже тяжко.

ДЕВЕЙ ПРОПАГУЄ МИЛЯНИЙ МОНОПОЛЬ.

У звязку з чутками про миляний монополь у Польщі кажуть, що пропаґатором його є б. фінансовий дорадник Польщі Девей. Інші кажуть, що пропаґує це олівоня в Ґдині та фірма Сольвей.

ХТО БУДЕ НАСЛІДНИКОМ ПРЕЗ. МОСЦІЦЬКОГО?

Варшавський кореспондент „Берл. Тґт." повідомляє, що през. Мосціцький, якого урядування кінчиться за кілька місяців не згодиться кандидувати при нових виборах президента. Як кандидатів на це становище подають уже тепер: Славека, Пристора, маршала сенату Рачкевича та маршала сойму Світальського.

З НАРАД КОМІТЕТУ ЕКОНОМІЧНИХ СТУДІЙ.

ВАРШАВА. 28. VII. ПАТ. Комісія для торговельної політики комітету економічних студій рільничих країв центрально-східної Европи радила вчора дальше над рефератом у справі засобів, що поправили би господарське положення тих держав. Головним предметом дискусії була справа митних преференцій. У висліді дискусії устійнили основи, на яких має опиратися преференц. система, обчислена на збут над вишки головних рільних і годівельних продуктів середної та східної Европи на европейських ринках. Попол. адміністраційна комісія під проводом чеського делеґата д-ра Прокеша радила над справою евентуального скликання зїзду керманичів господарської політики держав рільничого бльоку та над справою видавання органу у французькій мові в Парижі.

ПРИПИНИЛИ НЕУСУВАЛЬНІСТЬ СУДДІВ.

„Дзєннік Устав" із 27. серпня приніс декрет президента Польщі зі силою закону, що уповажнює іменуючу владу переносити суддів на емеритуру й на інші службові місця. Декрет цей каже, що іменуюча влада може від дня, коли розпорядок увійде в життя аж до 31. жовтня 1932. переносити суддів без їх згоди до інших рівнорядних судів або на емеритуру. Президентів і віцепрезидентів суду можна в цьому часі іменувати без їх згоди суддями в тихже судах або в рівнорядних чи вищих. Тоді вони діставатимуть платню в звязку із новим становищем. До 31. жовтня ц. р. тратять силу приписи, що суд. колеґія може предкладати кандидатів на суд. становища. Судді, які не набули емер. прав, коли їх пішлють на емеритуру, одержать одноразову відправу в висоті 6-місячної платні, коли були бодай 5 літ на держ. польській службі, коли ж коротше, то лише 3-місячну платню. Розпорядок увіходить в життя з днем оголошення.

СКАСУЮТЬ 5-ЗОЛОТІВКИ.

На днях оголосять розпорядок президента Польщі про випущення нових срібних 10-золотівок на місце стягнених 10-зол. банкнотів. Рівночасно розпорядок мін-ства скарбу управильнить справу припоровлення висоти обігу більону до потреб населення та його скільности. А саме ухвалили піднести обіг більону до 396 міліонів зол. Покищо випустять небагато 10-золотівок. Постанову про підвищення більону на 76 міл. ухвалили в порозумінні з Банком Польським. Щоби збільшити більон стягнуть теж срібні 5-золотівки.

СТРАШНИЙ ЗЛОЧИН ВІЙТА.

КАТОВИЦІ, 27. 8. ПАТ. У Королівці (пов. ощинський) згоріли будинки припиненого в урядуванні начальника громади Ів. Тшмеля. Згоріло теж збіжє. Коли люди трохи вгасили вогонь найшли на стриху хати трупи 5 осіб. Ствердили, що Тшмель застрілив свою 55-літню жінку Анну, 19-літн. сина та дві дочки. Трупів покладав рядом, потім підпалив хату й сам застрілився з револьвера.

ОСТАННІ ВІСТИ

ПІЛСУДСЬКИЙ ПОСТІЙНО ЖИТИМЕ В СУЛЕЇВКУ.

З Варшави повідомляють, що дім Пілсудського у Сулеївку перебудовують, бо він житиме там постійно. Дім одержить безпосередню сполуку з Варшавою. Офіціяльно Пілсудський небратиме участи в нарадах кабінету та зі Сулеївка рішатиме про найважніші державні справи. Задля того інсталюють теперішню комунікацію Сулеївок-Варшава.

ЗБРОЄЮ ЗДАВИТЬ ЗАГРАВУ ДОМАШНЬОЇ ВІЙНИ.

БЕРЛІН, 28. 8. ПАТ. На зїзді селянських союзів у Мінстері канцлер фон Папен виголосив промову, в якій засував господарську програму Німеччини та політичні погляди міродатних чинників. У звязку з бойтенським присудом зазначив канцлер, що обовязком держ. влади є виступити до боротьби з такими виявами здичіння політ. моральности, яке виявляється в наступах нац. соціялістів проти уряду та судівництва. Ніякий закон не може бути на услугах лише одної партії або кляси. Згідно з пруськими традиціями до держ. керми претендувати можуть лише ті, що підпорядкуються обовязуючим законам. Бесідник відмовляє Гітлерові права утотожнювати меншість, яка є під його прапором, із усім німецьким народом, а рівночасно трактувати всіх інших німців як таких, що стоять поза законом. Коли оце виступає проти Гітлера в обороні держави, в якій є правопорядок, дає бесідник доказ, що він, а не Гітлер іде до мети, яка від літ присвічувала міліонам його прихильків у боротьбі з парт. оліґархією. Уряд старається втягнути нац.-соц. вольностевий рух до державної праці над відбудовою Німеччини.

Канцлер згори не пересуджує рішення в справі бойтенського присуду та зазначує, що коли конче буде треба, вжие сили, щоби приневолити всіх шанувати рівні для загалу нім. горожан права. Рішений здавити в зародку тліючу заграву гром. війни та виступити до боротьби з хвилями неспокоїв.

Опісля канцлер зясував основи господарської програми уряду, обраховані на 12 місяців.

Політичну програму уряду зясує Папен щойно в райхстаґу, та зазначив, що вже на днях пруський комісарський уряд ухвалить вел. реформу адміністрації. Усунення дуалізму в Німеччині та Прусії вказує, що уряд рішений ділати під кожним оглядом. Тому найближчі місяці присвячені будуть перебудові держави в усіх ділянках.

Промову фон Папен закінчив тим, що урядові чинники не думають відступити від принципу конст. права та не думають змінювати держ. устрою.

КЛЯРА ЦЕТКІН У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 28. VIII. ПАТ. Кляра Цеткін, яка є вже в Берліні, сказала, що головуватиме на 1. засіданні райхстаґу та не прийме жертвованої їй поліційної охорони. Комуністична фракція ухвалила висунути власного кандидата на предсідника райхстаґу, а колиб не перейшов кандидат нац.-соціялістів наслідком спротиву центру, то комуністи при тісніших виборах віддадуть голос на соц.-дем. кандидата.

СПОРТ.

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ.

КРАКІВ. Краковія — Варшавянка 5:1 (3:0).
ВАШАВА. Леґія — Чорні 2:0 (1:0).
СЕДЛЬЦІ. Поґонь — 22 п. п. 4:2 (3:0).

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

СТАНИСЛАВІВ. Ревера — Світезь 5:1.
ЛЬВІВ. Олд-Бої — Чорні І. Б. 3:3 (1:3).

ЗА МИСТЕЦТВО ЛЬВІВСЬКОЇ ОКРУГИ.

ЛЬВІВ. II. Сокіл — Світезь 3:3 (3:1).
ЛЬВІВ. Польонія (Перемишль) — Сокіл II. 2:1 (1:1). Змагання за мистецтво округи.
СТАНИСЛАВІВ. Ревера — Польонія 2:1.

МІЖГРУПОВІ ЗМАГАННЯ ЗА ВХІД ДО ЛІҐИ.

ПОЗНАНЬ. Леґія (Познань) — Ґвязда (Варшава) 4:0 (2:0).
ЛЮБЛИН. Унія (Люблин) — Гасмонея (Рівне) 1:0 (1:0).
КРАКІВ. Подґуже (Краків) — Варта (Заверце) 2:0 (1:0).
ЛОДЗЬ. ЛТСҐ (Лодзь) — Польонія (Бидґощ) 7:2 (3:1).
ВИЛЬНО. I. леґ. полк (Вильно) — 76 п. п. (Городно) 4:0 (1:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. Лехія — Бяли Ожел 1:1 (1:0).
КРАКІВ. Ґарбарня — С. П. Бойтен 8:0 (3:0).

МІЖМІСТОВІ ЗМАГАННЯ.

ПОЗНАНЬ. Познань — Лодзь 4:0 (2:0).

Дужання.

В **суботу** покінчилася нерішеним вислідом боротьба між Кравзером і Валюшевським, між Каваном і Стібором та між Дозе й Гарковенком. Колеф у 3 хв. поборов Любуську, Торнов поклав Прохаску на обі лопатки.

У **неділю** боротьба Торнова з Колефом не дала висліду. Вілінґ побідив у 12 хв. Тібермонта Боротьба Гарковенка з Прохаскою покінчилася без висліду. Німець Дозе малощо не вдушив нельсоном Гурського, якого винесли з гриша. Кравзер удруге у 38 хв. поклав на лопатки Стібора.

У **понеділок** боруться: Кравзер-Гарковенко, Вілінґ-Колеф (рішаюча), Тібермонт-Каван, ПрохаскаВалюшевський- та Торнов-Дозе (рішаюча).

ВИСЛІД РЕЙДУ ЛІТАКІВ.

БЕРЛІН, 28. 8. ПАТ. Згідно з оконечними даними висліди рейду літаків такі: представник Польщі Звірко 461 пунктів, німці Морзік і Посс по 458, Фрец 452, Куно 447, Зайлеман 447, Штайн 453, Люсер 437, Баян 433, Каля 428, Пасевальд 424, Остеркамп 426, Марієнфельд 375. Звірко дістав у нагороду чашу вартости 20.000 фр. Крім того побідник дістає нагороду 100.000 фр. Друга нагорода є 50.000. третя 25.000, четверта 13.000 фр.

Олександер Гарковенко.

Відвідини українського мистця-силача в нашій Редакції.

До нашої Редакції завитав рідкий гість: світової слави український змагун-борець, Олександер Гарковенко, що бере тепер, як відомо, участь у міжнародньому турнірі силачів у цирку при вул. Пелчинській. Провели ми з нашим симпатичним гостем кілька хвилин на приємній, дуже цікавій розмові, з якої передаємо дещо до відома й широкого загалу.

Олександер Гарковенко, що стільки ентузіязму викликує завсіди серед спортової публики завдяки своїй оригінальній, наскрізь інтелігентній системі боротьби і своїй кольосальній силі — це розмірно ще молода людина, бо уроджений він 1892 р. (в Катеринославщині), отже має всього 40 літ. Батьки його походили з Кубанщини і були козацького роду. Молодий Гарковенко ходив до реальної школи в Новочеркаську і саме в тому місті зібрав уперше лаври як атлет-аматор, поклавши як ученик (у масці) одного відомого тоді силача в мандрівному цирку. Ця подія рішила про дальшу долю Гарковенка. Замість стати гірничим інжиніром — обрав він, підбадьорений товаришами, інший шлях, став пильно тренувати і вже небавком став відомим на всю Україну атлетом.

Перший великий успіх мав Гарковенко в Києві 1912 року, коли то на турнірі силачів вибився на перше місце, поклавши всіх без виїмку, в тому числі й популярного тоді атлета Івана Заїкина. Після того слава про Гарковенка пішла широко і він здобував успіх за успіхом. У 1913 р. боровся він знову в Києві, де м. ін. стрінувся з найбільшим силачем світу, українцем Іваном Піддубним (із Золотоноші). Оба вони змагалися 3 год. 48 мін. (тодішній поліційний час), але боротьба їх покінчилася нерішено. Зараз після тої сензаційної зустрічі дістав Гарковенко цілу низку предложень від ріжних підприємців та імпресаріїв. Він вибрав предложення Лебедєва і виїхав до Петербурга.

З цього моменту почалися справжні його тріюмфи. М. ін. у Петербурзі здобув Гарковенко вперше чемпіонат світу.

Велика війна захопила нашого змагуна в Петербурзі, звідки він виїхав небавком до Фінляндії. Там здобув знову чемпіонат світу у Гельсінгфорсі, потім у часі війни в Швеції, а 1917 р. знову в Києві, де м. ін. поклав Зб. Циганевича (старшого). Вдруге поклав Гарковенко того самого Циганевича в Шикаґо (Америка) вже по війні.

По війні й революції Гарковенко зїздив, можна сказати, половину світа. Був аж двічі в Америці, де треба було боротися стилем вільно-американським, який ставить до змагуна просто надзвичайні вимоги і виснажує його дуже швидко. Про Америку і тамошні відносини оповідав нам п. Гарковенко багато цікавого (а помічення його знамениті!) Там він мав також великі успіхи і здобув немалу популярність. Найтяжчу боротьбу звів там Гарковенко у Мексику Сіті з американцем Тудмондом. Боротьба та тревала 4 год. і кілька мінут і щойно тоді вспів він повалити свого страшного суперника. Яка це була боротьба і як сильно виснажує людський організм, показує найкраще та обставина, що коли комісія зважила Гарковенка після змагань (в Америці зважать кожного змагуна перед і по змаганні), то ствердила, що він за тих чотири години втратив ні менше ні більше, а 8 кг. ваги!

В Европі виступав Гарковенко по війні в ріжних державах, здобуваючи завсіди як не перше, то у всякому разі одно з чолових місць. У Варшаві здобував він за кожним разом, коли там виступав, чемпіонат. У 1931 р., як загально відомо, здобув він на великих змаганнях у Гамбурзі мистецтво світу на той рік.

Отсе в найкоротшому нарисі дотеперішній шлях життя і великих тріюмфів українського змагуна Олександра Гарковенка, який, не зважаючи на все те, є людиною вельми скромною, а до того людиною наскрізь зрівноваженою, вдумчивою й інтелігентною, що цікавиться живо найріжнороднішими проявами українського життя і є великим прихильником ідей покійного В. Липинського, якого працю й заслуги просто обожає. Дай Боже, аби ті тріюмфи ще довгі-довгі роки товаришили виступам великого українського змагуна, Олександра Гарковенка!

Ще про жертви на нагробник Ів. Франка.

Відкритий лист до Редакції „Нової Зорі".

Хвальна Редакціє! Не стану я тут полемізувати зі статейкою, яку Хвальна Редакція „ні сіло ні пало" помістила у 59 числі свого органу, навязуючи до мого письма, що я його оголосив у 169 ч. „Діла", а в якім я дав вияв мому переконанню, що народнім обовязком кожного українця-католика є вложити жертву на памятник Франкові.

Така полеміка не мала би ніякої цілі. Навпаки, коли Хвальна Редакція пише у своїй статейці м. ін.: „вдаватися з паном надрадником в основну полеміку, шкода паперу, хоч папір тепер подешевів". — то признаю їй повну рацію, бож не стоси записаного паперу, без огляду на його ціну, переконують людей, тільки розумні арґументи. А відомо, що чим більше хтонебудь має свідомости, що його арґументи марні та нестійні, тимбільше намагається надробляти агресивністю й ароганцією. Та я тим не так дуже і озлоблююсь, бо ми від „Нової Зорі" вже до неоднього привикли, а врешті і стиль статейки, почавши від наголовка, а скінчивши на останньому реченні мене радше розоброює і приневолює до вибачливого, повного спочування усміху своєю претенсіональністю.

На одному тільки місці хочу зупинитися, бо це місце для ментальности „Нової Зорі" дуже знаменне. Читаю там таке: „Ми, Новозоряне, кажемо, що атеїсти, радикали і ліберали можуть собі святкувати, які хочуть культи і ставити памятники кому їм подобається, але вважаємо невідповідним, щоби католики ставили памятники атеїстам".

Як католик, питаю з зачудуванням, а хтож є ці новозоряне? Я був досі переконаний, що в справах віри лише Ординаріяти можуть католикам давати прикази та вказівки, але зі статейки довідуюсь, що це якісь новозоряне в українському католицькому світі у справах віри і сумління хочуть надавати тон.

Та вольному воля. Хто з українців-католиків хоче йти під ту новозорянську команду — нехай іде! Для мене, як практикуючого католика Христом установленою церковною владою є епископи і священики зі Святішим Отцем на чолі, а не „Нова Зоря" зі своїм, хочби й як напастливим штабом.

Якщо епископи видадуть українцям-католикам заборону збирати і складати датки на памятник для „безбожника" Франка, тоді призадумаюся, що мені робити, а поки така заборона з боку владик не появилась, то на новозорянські самозванчі заборони не думаю звертати уваги.

Впевняю Хв. Редакцію, що українці-католики гроші на памятник для „безбожника" Франка мимо новозорянської заборони дадуть, бо річ тут не у звеличанні памяти Франка-атеїста (колиб Франко ним навіть був, що дуже сумнівне) лише у сплаті довгу вдячности для памяти Великого Каменяра, учителя Українського Народу, а цей титул вистарчає, щоби всякі сумніви в українській католицькій душі розвіяти.

Перемишль, 22. серпня 1932.

Роман Дмоховський.

НОВИНКИ

— **Вписи до Вищого Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка у Львові** розпічнуться дня 29. серпня ц. р. Научна програма обіймає всі предмети консерваторійної програми, як фортепян, скрипка, віоля, віольончеля, контрабас, сольоспів, орхестральні дуті інструменти, деревляні і бляшані, сольфеж, спів хоральний для дітей і дорослих, камерні й орхестральні вправи, диригентура та теоретичні предмети, як: основи музики, гармонія, контрапункт, форми, композиція, інструментація, інструментознавство, історія музики, естетика, акустика і т. д. Крім того ведеться концертовий курс гри на фортепяні і гри на скрипці та курс педаґоґічний для кандидатів до державного іспиту з музики і співу. Діти державних і комунальних урядовців одержують зворот шкільної оплати. Учні, що доїзджають зпоза Львова, користають із залізничих знижок. Секретаріят урядує і дає всякі інформації від дня 29. серпня щоденно від год. 3—7. веч. — **Виділ Муз. Т-ва ім. Лисенка.** 279 2-2

— **Плямистий тиф у Сх. Галичині.** В перемиському повіті проявилося кілька випадків плямистого тифу. Пошесть принесли шкільні діти, що перебували на кольонії в одній місцевости у Сх. Галичині. Кажуть, що на тій кольонії захорувало на тиф 90 дітей. Здоровші діти управа кольонії вислала негайно ро дому, де за кілька днів показалися грізні прояви небезпечної недуги.

— **700 подань на 17 вільних посад.** Про величезну гіперпродукцію учительських сил свідчить факт, що на 17 вільних учительських посад в народних школах на території львівської кураторії вплинуло понад 700 подань. Між ними находяться кандидати і кандидатки, що вже цілими роками стараються за посаду.

— **За зниження цін цукру.** Мін-ство промислу і торговлі веде переговори з цукровим картелем в справі обниження цін цукру. Уряд домагається від картелю, щоби обнизив ціну на 25 с. від 1 кг. Обчислення виказали, що наслідком надмірно високих цін консумція цукру впала в останньому році на 11.5 проц.

— **Дир. Липецький... українським шовіністом.** Краківський „Час" з 27. серпня ц. р. подаючи вістку про побиття дир. Липецького послом Бачинським, пише, що причиною того була калюмніяторська акція, яку вів дир. Липецький, український шовініст, проти старорусина Бачинського. Цей інцидент — мовляв — відбувся у льокалі Союзу Українських Кооператив. Нема то, як добра інформація!

— **Векслеві протести.** На основі обчислення головного статистичного уряду в липні ц. р. запротестовано 288.300 протестів на суму 66 міліонів зол. На львівське воєвідство припадає 19.700 векслів вартости 21 і пів міліона зол. Яркий показчик сучасної фінансової кризи.

— **До відома дирекції почт у Львові.** Пишуть нам: Дня 3. серпня ц. р. вислано мені з Данціґа до Галича пакунок з часописами, по який я тричі зголошувався на почті і все без успіху. За третім разом, 11. серпня ц. р. спитав я почтового урядника Ґжесіка, до кого я маю звернутися, якби пакунок пропав на польській почті. У відповідь п. Ґжесік накинувся в арогантський спосіб на мене й у визиваючім тоні почав викрикати: „цо значи на польской почце? сконд пане, же на польской почце? я зробен на пана донесене до прокураторі? чи пан в Чехословації чи на Украіне? як сен пану не подоба, то нех сен пан забера з Польскі"! і т. д. На мою відповідь, що я польський горожанин, отже маю право упімнутися за свою посилку, він крикнув: „скончилем" і замкнув переді мною віконце. Як видко, п. Ґжесікові здається, що публика для нього, а не він для публики, тому дирекція почт зволить зацікавитися тою справою і витягнути відповідні консеквенції. — Інж. **Евстахій Микитка,** Стрий, Колійова 36.

— **За що вже карають.** Гурток студіюючої молоді та старших громадян, що перебувають у Познані, уладив був спільну вечерю на Різдво та під новий рік (Маланку) в одній невеличкій реставрації. Тому, що було коло 25 осіб, а льокаль дуже малий, господар згодився на Маланку замкнути льокаль для інших гостей вже від 7. год. вечором, щоб не мати з ними зайвих клопотів. За цю вечерю один постерунковий зробив фантастичний донос на бідного реставратора поляка, що він, мовляв, „спіскує" з українцями, більшовиками (?) і т. п. І от Богу духа винний чоловік має ще досі багато тяганини перед поліцію та суд, а все тільки за те, що у своїй домівці задля невеликого зарібку дав українським переселенцям на чужині змогу зібратися до спільної святої вечері. А може й дістане кару за продаж куска хліба українцям? **Познаняк.**

— **Поліцай як акушер.** У Львові на вул. Жовківській Йосифа Гістовська зі Збоїск почула породові болі. Заки люди вспіли прикликати лікаря, дитина прийшла на світ. Переходив тамтуди поліцай і баґнетом відрізав немовля. За хвилину рятункова стація забрала Гістовську та її новонароджену дитину до шпиталю.

— **Осідок Волинської Шк. Кураторії.** Волинська Шкільна Кураторія, яку мали перенести з Рівного до Луцька, залишається до весни 1932. в Рівному. Причина — недостача відповідного помешкання в Луцьку і заходи рівенських купців, аби Кураторія залишилася на місці.

— **Важні винаходи.** Володимир Бурчицький учитель, артист-маляр в Станиславові, опатентував два винаходи, а саме: жарові сітки і пальники, що побільшують ясність світла. Одержаним способом „вічне світло" показується практичним при влаштовуванні нумерів домів, вуличних назв, дороговказів, стаційних написів, вивісок, візитівок на дверях і т. п.

— **Жіночий самосуд на цвинтарі.** Самогубство хеміка Врублевського у Львові викликало в жіночих колах велике негодування проти його жінки, що стала причиною його смерти. Підчас похорону, на який приїхала з Перегінська його жінка, велика маса зібраного жіноцтва кинулася на Личаківському цвинтарі на Врублевську й хотіла її злінчувати на гробі чоловіка. З важким трудом удалося караванярам і родині вирвати молоду вдову з рук обурених напасниць і вивезти критим самоходом до міста.

— **Використовував безробітних.** Б. сержант Антін Самарик заложив у Львові рекламове бюро й оголосив у часописах, що має багато посад до роздачі. На вислід оголошення не потрібував довго ждати. Зголосилося до нього багато осіб, особливо жінок, з якими він списав умови, обіцяв добре платні посади, крім того білети до кіна і театрів, самоходи, книжки та інші вигоди. Однак кожна рефлектантка мусіла...

ред зложити до його рук більшу грошеву суму. Згодом показалося, що в його бюрі нема взагалі ніякого заняття, ані що він не додержує інших зобовязань. Зложені гроші також пропали. Наслідком донесень ошуканих осіб Самарика арештували й відставили до слідчої вязниці.

— **Дрібні вістки.** В Городку Ягайл. невідомі злодії обікрали тютюновий склеп Гітнерової, забравши готівку 2.930 зол. — Підчас похорону Йосифа Рудницького, що утонув у Пруті під Коломиєю, якісь авантюрники напали на родину небіжчика й тяжко її потурбували. — У Грималові поліція арештувала трьох львівських вломників: Й. Черника, Стан. Мартиняка та Й. Чорнія, що були вломилися до староства в Борщові. Вони признались, що хотіли обікрасти Комунальну Касу, та нічого не забрали. — В Оріхівцях (пов. Перемишль) помер від затроєння грибами 10-літній Іван Пашко, наймитець Й. Бойка. Бойко та його жінка затроїлися теж. Їх відвезли до шпиталю. — В Перемишлі арештували ватагу вломників, кільканацять осіб і тих, що купували крадені річи.

— **Пожежі.** В Самборі на Долішній вибухла а ночі пожежа, що знищила 10 господарських будинків. Шкоду обчисляють на кількадесять тисяч зол. — В Собечку пов. Перемишль згоріла загорода Павлищака.

— **Самогубство в часі екзекуції.** Власник фільварку Вроніки під Пйотрковом, Фелікс Вінше, в часі, коли приїхав до нього коморник, щоби екзеквувати належитість, відобрав собі життя, стріливши до себе з револьвера. Коморник перервав своє урядування і занявся ратунком самогубця.

— **Зі Сибірі після 18 літ.** До Черновець вернулися зі Сибірі з полону Йос. Черньовський та Карло Аранович із жінками. Ішли пішки 7 місяців до самих Черновець. Оповідають про страшні життєві умовини в СРСР.

— **Жало пчоли ліком на рака.** В білгородському часописі „Време“ появилася розмова з професором тамошнього університету, д-ром Саговичем, що був асистентом проф. Йогановича, відомого спеціяліста в лічені хороби рака. Завдяки численним обсерваціям удалося їм ствердити, що пасічники не хорують на рака. Знаючи наслідки вжалення нормальної людської тканки, вони почали досліджувати вплив жала на тканку хорих на рака, спершу звірят, опісля людей. Показалося, що після третього і четвертого вжалення раковий новотвір на тканці тіла маліє. До цілковитого уступлення новотвору не вдалося їм довести з причини смерти проф. Йогановича. Однак його досвідами зацікавилися спеціялісти в Европі та Америці, які працюють тепер над винайденням серум, зложеного з трійливих складників пчолячого жала та з екстракту тканини ракувитих. Таке серум буде дуже успішним при лічені найрізніших видів хороби рака.

—o—

☦ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Анна з Давидовичів Гарух, вдова по о. Вікторі, гр. кат. пароху Дарахова померла на 79. році життя дня 19. серпня ц. р. в домі свойого сина о. Петра Гаруха, пароха в Сушні, радехівського повіту. Вічна Їй Память!

—o—

Дописи.

СТРІЛИСЬКА НОВІ. **(Ювилейне свято „Рідної Школи“. — Додатні сторони нашого життя).** Дня 19-го серпня ц. р. відбулося ювилейне свято „Рідної Школи“ в Стрілиськах Нових, заініціоване нововибраним головою місцевого Кружка „Рідної Школи“ о. радником Ковалевим Степаном і уладжене спільними силами всіх місцевих товариств. Свято уладжено в домівці читальні „Просвіти“, де відбувся рідношкільний концерт. Програма концерту була добре обдумана і підготовлена. Складалася з гимну „Рідної Школи“, вступного слова, реферату, народніх пісень, деклямацій, вільноручних вправ і рецитації. Вступне слово, глибоке змістом, виголосив о. радник Ковалів, півстолітне життя і діяльність „Рідної Школи“ зясував у популярному рефераті запрошений делегат, п. Микола Водонос. Хорові точки виконали два хори: діточий 3-голосовий хор і місцевий мішаний хор. Підготовкою хорів занявся слев Вищого Муз. Інституту ім. Лисенка, п. Іван Ковалів, який вивязався знаменито зі свого завдання і зібрав заслужені оплески та китиці квітів. Рідношкільні деклямації виголосили дуже гарно учениці місцевої виділової школи Надя Хандога й Анна Липа. Вільноручні вправи і рецитацію „Ми на шляху“ виконали місцеві дівчатка. Свято закінчилося подякою о. Ковалева делегатові за реферат, усім учасникам, що брали активну участь у святі і численному громадянству, яке по береги виповнило салю. Чистий дохід із свята в сумі 66 зол. передано на „Рідну Школу“. — При цьому не зайво буде може піднести ось такі додатні сторони, якими громада Стрілиська Нові може служити прикладом для інших, а саме: жива й однозгідна праця у всіх місцевих товариствах (читальня „Просвіти“, яка має незвичайно цінну бібліотеку, кружок „Рідної Школи“, кооператива „Українська Райфайзенка“, „Сільський Господар“, Сокіл, комітет будови церкви, комітет будови „Народнього Дому“, Кружок „Укр. Катол. Союзу“) і взаїмне довіря. Вислідом цієї згідливої праці є те, що всі товариства гарно розвиваються, будову церкви, не зважаючи на кризу, переведено без репартиції за добровільними складками і тою самою дорогою беруться й до будови Народнього Дому, під який куплено вже найгарнішу площу в центрі місточка. Все те треба завдячити в першій мірі місцевому парохові, о. радникові Ковалеву, який щирою любовю до народу і ревною працею в церкві та між громадянством довів до того, що між церквою і всіми товариствами, як також і між громадянством, панує найкраща згода, а того нам найбільше треба. Своїм тактом, працею і вирозумінням єднає всіх, гуртує і заохочує до народньої праці студіюючу молодь, годить розсварених і не допускає до судових процесів. Рука в руку з ним ідуть усі чолові громадяни, як емер. дир. школи п. Осип Вітошинський, начальник громади п. Олекса Мацьків і інші. Громада Стрілиська Нові може бути дійсно гарним прикладом для інших громад. — **М. В.**

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 27.VIII. 1932. за масло експортове та десерове пріма 2·60 зол., за літру молока 17—18 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 3·20—3·30 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Цирк Станевських, площа Бема.
Щодня атракційна вистава, початок в год. 8.30 веч. У суботу та неділю по дві вистави: в 4. год. попол. і в 8.30 веч.

Спортовий цирк при вул. Пелчинській на площі біля Тенісового Т-ва.
Щодня дужання атлетів. Початок в год. 8.30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Життя за золото“ (Том Мікс).
АТЛЯНТІК (давніше Лев) нечинне.
КАСІНО: Джені Лінд, Ґрейс Мур.
КОПЕРНИК: „Авантюрниця“.
МАРУСЕНЬКА: „Авантурниця“.
МІРАЖ: „Баль в опері“.
ОАЗА: „Побіда“.
ПАН: „Перелюбна ніч“.
ПАЛЯС: „Любимець богів“ (Ольга Чехова, Еміль Янінгс).
ПАСАЖ: „Шантажист“ (Боб Костер). „Пан Тадей“ Міцкевича.
ПРОМІНЬ: „Асфальт“.
СОНЦЕ: Підчас ферій нечинне.
СТИЛЕВЕ: „Я тебе лише кохав“, „Король Конга“.
УТІХА: „Роскоші небезпеки“ і „Горіючий степ“.
ХИМЕРА: „В тенетах брехні“ (з Ем. Янінгсом).

Закордонне радіо.

Вівторок, 30. серпня 1932.

Братислава (278,6) 18.20 Ґріґа а-моль, віольончеля, 22.20 Циг. музика. **Міляно** (331.4) 20.30 „Ґашинці“ оп. Деллі Понті та Ґреґорія. **Штутгарт** (360,6) 19.30 З Легарових оперетох. **Гельсінґфорс** (368,1) 18.40 Солїст, 18.55 Спів, Вільго Вікарі, 19.50 Спів, Лідія Антонов. **Гамбург** (372,2) 21.00 Веберів вечір. **Букарешт** (394,2) 20.45 Спів, Секеі. **Рим** (441,2) 13.00, 17.30, 20.45 Концерт. **Відень** (517,2) 20.10 Симф. концерт. **Будапешт** (550,5) 12.05 Спів, 20.00 Концерт. **Харків** (937,5) 15.15 Ол. музика, 16.45 Гумор, 18.35 Музика для села, 20.00 Трансм. з іншої стації, 24.00 Комунікати, концерт.

Львівське радіо.

Вівторок, 30. серпня 1932.

11.58 Час, 12.20, 12.45, 15.10, 15.40 Грамофон, 12.40 Метеорольоґ. комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.35 Комунікат фіз. виховання та спорту, 16.00 Почтова скринька для дітей, 16.00 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Спортовий відчит, 17.00 Симфонічний концерт, 18.00 „Море серед Атлантику“ відч., 18.20 Танк. музика, 19.15 Всячина, Комунікат т-ва заохоти плекання коней, 19.45 Техн. скринька, 20.00, 21.00 Попул. концерт, 20.45 „Долі й недолі польського письменника“, 22.00, 22.50 Танк. музика, 22.40 Спорт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

В Українській Бурсі ім. о. А. Качали в Тернополі найдуть приміщення ученики середніх шкіл за місячною оплатою 38 золотих. Зголошення приймає Управа Бурси, вул. Качали ч. 13. 247 3—3

З гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длугоша ч. 17 а). Вступні іспити до І-ої кляси гімназії клясичного типу і до IV-ої кляси гуманістичного типу переведеться виімково ще в днях 29—31. серпня й 1. вересня (рано й пополудні). Початок шк. року 1. вересня в год. 8-ій рано. — **Управа гімназії.** 313 1-2

Подяка.

Прибиті тяжким горем по несподіваній страті Найдорожчого Сина, Брата і Сестрінка, бл. п. **мґ-ра прав Івана Сироти,** складаємо отсею дорогою щиру подяку всім, від кого зазнали ми сердечного співчуття і розради.

Зокрема щиро дякуємо Всечесним Отцям: о. деканові Михайлові Ганкевичеві зі Звиняча, о. Іванові Панчишинові з Тисьмениці та о. гр.-кат. парохові з Чорткова за провід у похоронах і відпровадження тлінних останків бл. п. Покійного на місце вічного відпочинку.

О. деканові Ганкевичеві та ВП. Софронові Юрчинському, студ. прав, щиро дякуємо за прощальні слова над домовиною та над могилою.

ВП. Панству Пачовським з Чорткова за ласкаву поміч і розраду в тяжких хвилинах.

Мішаному та мужеському хорові і їх диригентам ВП. п. Борсі та Сороці за участь у похоронах.

Щиро дякуємо Товаришам і Товаришкам бл. п. Покійного, мешканцям села Звиняча, членам Товариства „Луг“ у Звинячі та всім тим, що взяли ласкаву участь у сумнім похороннім обряді.

Рівночасно тою дорогою складаємо щиру подяку ВП. п. д-рові Мандичевському за найдбайливішу лікарську поміч та опіку над бл. п. Покійним у лічниці в Чорткові.

Евдокія Сирота, Марія зам. Торончук, д-р Іван Гринчишин, Микола Гринчишин.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.